

Informatiebericht SBJZ

Van	IND / SBJZ
Nummer & Titel	IB 2026/21 Beoordeling veilige derde landen in de asielprocedure -bewijslast en landeninformatie
Kenmerk (digijust)	
Hoofdtak	Asiel
InformIND	
Thema	Vw 30a. Niet-ontvankelijk Veilig Derde land / Informatie voor uitvoering
Geldig vanaf	
Geldig tot en met	12-06-2026 12-06-2028

1. Aanleiding

Dit informatiebericht gaat over de achtergrond, de bewijslast en de toepassing van 'Veilig derde land' in de asielprocedure.

Het volgende informatiebericht over de beoordeling van veilige derde landen komt hiermee te vervallen: IB 2021/8.

2. Inhoud/Toelichting

Op grond van artikel 30a Vw kan een aanvraag tot het verlenen van een verblijfsvergunning asiel niet-ontvankelijk worden verklaard in de gevallen zoals bedoeld in artikel 38, eerste lid, van de Procedureverordening.

Op grond van artikel 38, eerste lid, aanhef en onder b, van de Procedureverordening kan een aanvraag niet-ontvankelijk worden verklaard als een derde land op grond van artikel 59 van de Procedureverordening wordt beschouwd als een veilig derde land voor de vreemdeling, tenzij duidelijk is dat de vreemdeling niet tot dat derde land zal worden toegelaten of niet opnieuw zal worden toegelaten.

Bij de vraag of een veilig derde land voor de individuele vreemdeling als veilig moet worden beschouwd, vormt het relaas van de vreemdeling het uitgangspunt. De IND beoordeelt of het derde land in het individuele geval van de vreemdeling als veilig derde land kan gelden op grond van de voorwaarden van artikel 59, eerste lid, Procedureverordening:

- a) het leven en de vrijheid van onderdanen van derde landen niet worden bedreigd om redenen van ras, religie, nationaliteit, lidmaatschap van een bepaalde sociale groep of politieke overtuiging;
- b) onderdanen van derde landen geen reëel risico lopen op ernstige schade als gedefinieerd in artikel 15 van de Kwalificatieverordening;
- c) onderdanen van derde landen worden beschermd tegen refoulement overeenkomstig het Verdrag van Genève en tegen verwijdering in strijd met het recht op vrijwaring tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of straffen, zoals neergelegd in het internationaal recht;
- d) de mogelijkheid bestaat om doeltreffende bescherming aan te vragen en, indien de voorwaarden vervuld zijn, te krijgen.

In artikel 57, eerste en tweede lid, van de Procedureverordening staat wat wordt verstaan onder het begrip doeltreffende bescherming:

Een derde land dat het Verdrag van Genève heeft geratificeerd en naleeft binnen de grenzen van de door dat derde land vastgestelde afwijkingen of beperkingen, zoals toegestaan uit hoofde van dat Verdrag, wordt geacht een doeltreffende bescherming te waarborgen.

Als het derde land geografische beperkingen heeft ingesteld, wordt de mate van bescherming van personen die buiten de werkingssfeer van het Verdrag van Genève vallen, beoordeeld aan de hand van de criteria hieronder.

Voor personen die buiten de werkingssfeer van het Verdrag van Genève vallen, wordt het derde land slechts geacht doeltreffende bescherming te waarborgen als ten minste is voldaan aan de volgende criteria. Er is dan (cumulatief):

- toestemming om op het grondgebied van het betrokken derde land te blijven;
- toegang tot middelen van bestaan die toereikend zijn voor een adequate levensstandaard, rekening houdend met de algemene situatie van het ontvangende derde land;
- toegang tot gezondheidszorg en essentiële behandeling van ziekten onder de algemeen geldende voorwaarden in dat derde land;
- toegang tot basisonderwijs onder de algemeen geldende voorwaarden in dat derde land, en
- er wordt doeltreffende bescherming gegarandeerd totdat er een duurzame oplossing wordt gevonden.

Deze doeltreffende bescherming dient gewaarborgd te zijn totdat er een duurzame oplossing wordt gevonden.

Het begrip "veilig derde land" als grond voor niet-ontvankelijkheid kan worden toegepast indien voor de vreemdeling de mogelijkheid bestaat om doeltreffende bescherming te vragen en, indien aan de voorwaarden is voldaan, te krijgen in een derde land waar zijn of haar leven en vrijheid niet worden bedreigd op grond van ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep, of politieke overtuiging, indien hij of zij niet aan vervolging is onderworpen en geen reëel risico loopt op ernstige schade als gedefinieerd in Verordening (EU) 2024/1347 en hij of zij beschermd is tegen refoulement en tegen verwijdering in strijd met het recht op vrijwaring tegen foltering en andere wrede, onmenselijke of vernederende behandeling of straffen, zoals neergelegd in het internationaal recht.

De mogelijkheid moet altijd, dus ook in bovenstaande gevallen, bestaan om doeltreffende bescherming aan te vragen en, indien de voorwaarden zijn vervuld, te krijgen.

Als de vreemdeling aannemelijk maakt dat er sprake is van elementen die rechtvaardigen dat het derde land in zijn geval niet als veilig derde land kan worden beschouwd in de zin van artikel 59 Procedureverordening, zal de IND het begrip veilig derde land niet toepassen. In C4/2.2 van de Vc staat in welke gevallen de IND in ieder geval aanneemt dat een derde land niet als veilig kan worden aangemerkt.

Uit artikel 59, vijfde lid, aanhef en onder b, van de Procedureverordening volgt dat het begrip 'veilig derde land' in drie situaties mag worden toegepast:

- als er een band bestaat tussen de vreemdeling en het derde land;
- als sprake is van een land van doorreis; of
- als sprake is van een overeenkomst of regeling met het betreffende derde land op grond waarvan verzoeken om doeltreffende bescherming door dat derde land moeten worden onderzocht.

3. Toepassing veilig derde land

3.1. Behandelpunten

3.1.1. Behandelpunten 'niet-ontvankelijk' gekozen

In de Werkinstructie triage is uiteengezet wanneer het behandelplan 'niet-ontvankelijk' wordt gekozen in het kader van veilig derde land.

Indien het behandelplan niet-ontvankelijk wordt gekozen op grond van veilig derde land wordt slechts een gehoor over de ontvankelijkheid gehouden. Op basis van dit gehoor wordt beslist of veilig derde land kan worden tegengeworpen in het individuele geval van de betreffende vreemdeling.

In de meeste gevallen wordt dit behandelplan niet gekozen, dit betekent niet dat de ontvankelijkheidsgrond veilig derde land niet kan worden tegengeworpen. In dat geval wordt een (inhoudelijk) gehoor gehouden waarin ook vragen worden gesteld over veilig derde land, zie hieronder onder 'ander behandelplan'.

3.1.2. Ander behandelplan gekozen

Ook in het geval er een ander behandelplan wordt gekozen, kan er voor worden gekozen om de ontvankelijkheidsgrond veilig derde land tegen te werpen in een individuele zaak. Het is dan ook van belang om tijdens het gehoor niet alleen het inhoudelijke relaas uit te vragen, maar ook veilig derde land goed uit te vragen.

Deze ontvankelijkheidsgrond is een niet-dwingende (namelijk 'kan') bepaling. Er bestaat daarom ruimte voor een pragmatische werkwijze. Er is daarom voor gekozen om deze ontvankelijkheidsgrond in het algemeen slechts tegen te werpen indien een inhoudelijke beoordeling van de aanvraag zou kunnen leiden tot een inwilliging. **In zaken waarin geconcludeerd wordt dat bij een inhoudelijke beoordeling de asielaanvraag kan worden afgewezen als (kennelijk) ongegrond, kan deze ontvankelijkheidsgrond buiten beschouwing blijven.**

Er bestaat in afwijking van het vorenstaande echter geen beletsel om de aanvraag niet-ontvankelijk te verklaren in plaats van een afwijzing op inhoudelijke gronden, als duidelijk is dat een (gedwongen) uitzetting naar het veilig derde land sneller en op eenvoudiger wijze kan worden bewerkstelligd dan een uitzetting naar het land van herkomst. Gedacht kan worden aan de situatie dat er sprake is van doorreis door een derde land dat voldoet aan de algemene voorwaarden om in individuele gevallen te worden aangemerkt als veilig derde land en er sprake is van een removal order.

3.2. Horen

3.2.1. Gehoor over de ontvankelijkheid

Op basis van de in de OVA¹ opgehaalde informatie is door triage het behandeltraject 'niet-ontvankelijk' gekozen op grond van veilig derde land. **Deze paragraaf is enkel van toepassing indien het behandeltraject 'niet-ontvankelijk' is gekozen.**

Het is belangrijk om vragen te stellen over de indicaties die van toepassing zijn:

- de nationaliteit van de meereizende echtgenoot of partner; en/of
- het eerdere verblijf in het derde land

(zie in dat kader de verdere toelichting onder gehoor).

Tijdens dit gehoor dat alleen gaat over de ontvankelijkheid wordt het concept veilig derde land toegelicht en wordt uitgelegd dat de vragen tijdens dit gehoor alleen hierop gericht zijn. Daarnaast wordt uitgelegd dat het aan de vreemdeling is om aan te tonen dat hij, in weerwil van de door hem verrichtte inspanningen om toelating te verkrijgen, niet (opnieuw) zal worden toegelaten.

De vreemdeling wordt tijdens het gehoor in de gelegenheid gesteld elementen te verstrekken die rechtvaardigen dat het derde land in zijn geval niet als veilig derde land kan worden beschouwd. De elementen die de vreemdeling in het kader van een individuele beoordeling kan verstrekken, dienen in verband te staan met de in artikel 38, eerste lid, aanhef en onder b, en artikel 59 Procedureverordening genoemde voorwaarden (zie hierboven).

---

¹ In het geval van asielgrensprocedurezaken kan overal waar OVA staat screening KMar in combinatie met VOA worden gelezen. Zie Werkinstructie Asielgrensprocedure.

3.2.2. Gehoor

Als het behandeltraject 'niet-ontvankelijk' **niet** is gekozen, betekent dit niet dat het veilig derde land concept niet van toepassing kan zijn. In het (inhoudelijke) gehoor dient aandacht te worden besteed aan het veilig derde land concept.

Als bekend is dat de vreemdeling eerder verblijf heeft gehad in derde land(en) of heeft gereisd door derde land(en) is het veilig derde land concept mogelijk van toepassing. Ook in andere gevallen is het van belang om tijdens het gehoor vragen te stellen over veilig derde land (bijv. wonen er gezinsleden in een derde land, heeft de echtgenoot of partner de nationaliteit van een derde land, heeft iemand gewoond en/ of gestudeerd in een derde land etc.) en dit goed uit te vragen. Als de vreemdeling stelt in het derde land te vrezen hebben voor problemen, moeten ook daar vragen over worden gesteld.

Het is in zijn algemeenheid van belang om de vreemdeling tijdens het gehoor in de gelegenheid te stellen elementen te verstrekken die rechtvaardigen dat het derde land in zijn geval niet als veilig derde land kan worden beschouwd. De elementen die de vreemdeling in het kader van een individuele beoordeling kan verstrekken, dienen in verband te staan met de in het eerste lid van artikel 38, eerste lid, aanhef en onder b en artikel 59 Procedureverordening genoemde voorwaarden.

Welke vragen van belang zijn om te stellen in het kader van een band dan wel doorreis wordt hieronder verder toelicht, onder '3.3.1. band met derde land' en 3.3.2. 'doorreisland'.

3.3. Situaties waarin het concept veilig derde land kan worden toegepast

Zoals hierboven onder '2. Inhoud / toelichting' uiteengezet kan het begrip 'veilig derde land worden toegepast, als:

- een band bestaat tussen de vreemdeling en het derde land;
- sprake is van een land van doorreis; of
- als sprake is van een overeenkomst of regeling met het betreffende derde land op grond waarvan verzoeken om doeltreffende bescherming door dat derde land moeten worden onderzocht.

Dit is hieronder verder uitgewerkt.

3.3.1. Band met derde land

Beoordeling

Bij de beoordeling of sprake is van een band met het derde land op grond waarvan het redelijk zou zijn dat de vreemdeling naar het derde land gaat, worden alle relevante feiten en omstandigheden betrokken, waaronder begrepen de aard, duur en omstandigheden van het eerdere verblijf.

Uit paragraaf C4/2.2 van de Vc volgt dat in ieder geval aangenomen wordt dat de vreemdeling een band heeft met een derde land als (niet-cumulatief):

- de echtgenoot of partner van de vreemdeling de nationaliteit heeft van dat land;
- gezinsleden van de verzoeker zich in dat derde land bevinden;
- de vreemdeling eerder in dat land heeft verbleven; of
- de vreemdeling taal-, culturele- of soortgelijke banden heeft met dat derde land.

In beginsel wordt in de hierboven genoemde gevallen aangenomen dat er een band bestaat op grond waarvan het redelijk zou zijn dat de vreemdeling naar het derde land gaat.

Dit is geen limitatieve opsomming, andere omstandigheden die leiden tot het aannemen van een band zijn denkbaar. Doen zich dergelijke situaties voor, dan zal individueel moeten worden gemotiveerd dat deze rechtvaardigen dat een band wordt aangenomen op grond waarvan het redelijk zou zijn dat de vreemdeling naar dat derde land gaat.

Bij de omstandigheid van eerder verblijf in het derde land is van belang dat het gaat om verblijf en niet om doorreis. De omstandigheden waaronder de vreemdeling in het derde land heeft verbleven dienen hierbij te worden meegenomen. Er is geen minimumduur van het verblijf vereist, het gaat om de individuele omstandigheden van het geval.

Let op: het bestaan van een band tussen de vreemdeling en een derde land is op zichzelf niet voldoende om veilig derde land tegen te werpen. Het betreffende derde land zal altijd moeten voldoen aan de voorwaarden zoals genoemd in paragraaf 2 'Inhoud/Toelichting'.

Gehoor

Als de vreemdeling mogelijk een band heeft met een derde land, is het van belang om vragen te stellen die zien op de gevallen waarin de IND sowieso aanneemt dat de vreemdeling een band heeft met een derde land zoals hierboven uiteengezet. In het geval de vreemdeling mogelijk een band heeft met meerdere derde landen is het van belang vragen te stellen over de band met de vreemdeling ten aanzien van alle derden landen. Het is onder andere belangrijk om te vragen naar de reden van vertrek uit het derde land, de status en het verblijf van de vreemdeling in het derde land en de toegangs- en bestaansmogelijkheden van de vreemdeling aldaar. Als de vreemdeling stelt in het derde land te vrezen hebben voor problemen, moeten ook daar vragen over worden gesteld.

3.3.2. Doorreisland

Beoordeling

Uit C4/2.2 van de Vc volgt dat doorreis door een derde land de volgende situaties kan omvatten:

- de vreemdeling heeft door het grondgebied van een derde land gereisd; of
- de vreemdeling heeft zich aan de grens of in een transitzone van een derde land bevonden, waarbij de vreemdeling de mogelijkheid heeft gehad om bij de autoriteiten van het betrokken derde land om doeltreffende bescherming te verzoeken.

Als een vreemdeling door het grondgebied van een derde land is gereisd, voordat hij de Europese Unie is binnengekomen, kan het concept veilig derde land worden toegepast, aangezien in dat geval redelijkerwijs kan worden verondersteld dat een persoon die om internationale bescherming verzoekt, om doeltreffende bescherming had kunnen verzoeken in een veilig derde land van doorreis.²

---

² Zie ook Verordening (EU) 2026/463 van het Europees Parlement en de Raad van 24 februari 2026 tot wijziging van Verordening (EU) 2024/1348 wat betreft de toepassing van het begrip "veilig derde land".

Gehoor

Als bekend is dat de vreemdeling door een derde land is gereisd dat volgens een informatiebericht voldoet aan de algemene voorwaarden om in individuele gevallen te worden aanmerkt als veilig derde land is het van belang om vragen te stellen over de omstandigheden waaronder deze doorreis heeft plaatsgevonden en waarom een vreemdeling niet in het veilige derde land van doorreis, of de veilige derde landen van doorreis, asiel heeft aangevraagd.

3.3.3. Overeenkomsten of regelingen

Zowel de Unie als lidstaten kunnen overeenkomsten of regelingen sluiten met derde landen, op grond waarvan het derde land zich heeft verplicht om te onderzoeken of de vreemdeling aanspraak maakt op doeltreffende bescherming. Deze mogelijkheid geldt niet voor niet-begeleide minderjarigen.

Vooralsnog is er geen overeenkomst of regeling gesloten op het niveau van de Unie of nationaal niveau op grond waarvan het concept veilig derde land kan worden toegepast.

3.4. (Opnieuw) toelaten tot grondgebied

Artikel 59, eerste, vierde en vijfde lid van de Procedureverordening beschrijft wanneer een derde land als veilig derde land kan worden beschouwd. Bewijs van toelating of wedertoelating van een vreemdeling tot een derde land behoort niet tot de voorwaarden voor de toepassing van het concept veilig derde land. Dat betekent dat de IND niet aannemelijk hoeft te maken dat de vreemdeling opnieuw zal worden toegelaten tot het grondgebied van het derde land, maar wel afziet van het tegenwerpen van veilig derde land als de vreemdeling heeft aangetoond dat hij niet (opnieuw) zal worden toegelaten.³

Als op voorhand duidelijk is dat de vreemdeling niet tot het grondgebied van dat land zal worden toegelaten, kan de aanvraag niet-ontvankelijk worden verklaard. Dit volgt uit artikel 38, eerste lid, aanhef en onder b, van de Procedureverordening. Het is aan de vreemdeling om aan te tonen dat hij (in weerwil van door hem verrichte inspanningen om toelating te verkrijgen) niet (opnieuw) zal worden toegelaten. Van de vreemdeling wordt verwacht dat hij zich daadwerkelijk inspant om deze toegang te krijgen. Wat betreft het verkrijgen van toegang tot het veilig derde land: de vreemdeling zal daartoe - na de niet-ontvankelijkverklaring van zijn asielaanvraag - aantoonbaar serieuze pogingen moeten doen. Dit vertoont overeenkomsten met een beroep op het 'buiten schuld' beleid.

3.5. Niet-begeleide minderjarige

Een derde land kan voor een niet-begeleide minderjarige slechts als een veilig derde land worden beschouwd als aan de voorwaarden is voldaan van artikel 59, zesde lid, van de Procedureverordening. Een land kan niet als veilig derde land worden aangemerkt enkel omdat er een overeenkomst of regeling met het derde land is gesloten.

Bij de vaststelling of een derde land voor een niet-begeleide minderjarige beschouwd moet worden als veilig derde land, beoordeelt de IND of dit in strijd is met zijn of haar belang. In paragraaf C4/2.2 van de Vc staat waarmee precies rekening wordt gehouden.

---

³ Zie het Arrest van het Hof van Justitie van 4 oktober 2024, ECLI:EU:C:2024:838.

3.6. Toetsing veilig derde land, rol TOELT/SBJZ

Zoals hierboven uiteengezet, is ten aanzien van de vraag of het derde land voldoet aan de algemene voorwaarden om in individuele gevallen te worden aanmerkt als veilig derde land, van belang om informatie te hebben over de situatie voor asielzoekers en vluchtelingen in het betreffende derde land, de bescherming die zij krijgen tegen refoulement, de mogelijkheden om asiel aan te vragen en de bestaansmogelijkheden en voorzieningen voor asielzoekers en vluchtelingen (werk, gezondheidszorg, onderwijs, huisvesting).

Indien er sprake is van een band met een derde land of de vreemdeling door het derde land is gereisd en er nog geen algemene beoordeling van dit derde land beschikbaar is, vraagt de beslisser bij TOELT informatie op over het desbetreffende land.⁴ TOELT werkt met een standaard vragenformat (Zie Bijlage 1). De standaardvragen kunnen worden uitgebreid.

3.7. Informatiebericht veilig derde land

TOELT stuurt het concept factsheet naar SBJZ, die vervolgens op basis van de informatie van TOELT in afstemming met DMB een beoordeling maakt van de vraag of het derde land in zijn algemeenheid als veilig derde land kan worden beschouwd. Het factsheet zal vervolgens worden gepubliceerd op InformIND samen met het Informatiebericht.

De beoordeling van landen als veilig derde landen in een Informatiebericht is nadrukkelijk geen aanwijzing op nationaal niveau van een veilig derde land als bedoeld in artikel 64 van de Procedureverordening. Het is informatie voor de uitvoering met daarin een algemene beoordeling of een bepaald land als veilig kan worden gezien of niet. De beoordeling of een derde land in het geval van de betreffende vreemdeling als veilig derde land kan worden beschouwd, blijft afhankelijk van de individuele merites van de zaak.

Er zijn verschillende conclusies mogelijk. Soms voldoet een land niet aan de algemene voorwaarden en kan het dus in het geheel niet als veilig derde land worden beschouwd. In andere gevallen is denkbaar dat een derde land voor bepaalde categorieën vreemdelingen (denk aan een specifieke nationaliteit) wel voldoet, omdat die in de nationale asielprocedure een voorkeursbehandeling krijgen. Verder is het denkbaar dat een derde land in zijn algemeenheid aan de voorwaarden voldoet en in individuele gevallen als veilig derde land kan worden beschouwd, met uitzondering van specifieke delen van het grondgebied.

In individuele gevallen kan, indien een derde land niet voldoet aan de algemene voorwaarden, toch aanleiding zijn het betreffende land voor betrokkene als veilig derde land aan te merken. In zo'n geval kan de zaak worden voorgelegd aan SBJZ. Er dienen in dat geval *concrete aanknopingspunten* te zijn dat de vreemdeling, in weerwil van algemene negatieve berichtgeving over het betreffende derde land, aldaar wel een deugdelijke asielprocedure kan krijgen, beschermd is tegen refoulement en ook anderszins het derde land in het individuele geval als veilig derde land is aan te merken. Ter illustratie: als het probleem niet zozeer zit in de aanwezigheid van een asielprocedure maar in de voorzieningen waarop iemand aanspraak kan maken (huisvesting, gezondheidszorg etc.), dan kan een individuele relevante omstandigheid zijn dat iemand in het derde land een verblijfpositie heeft die maakt dat hij zich ook zonder die door de autoriteiten/UNHCR/ngo's verstrekte voorzieningen goed staande kan houden. De vraag of betrokkene eigen vermogen heeft of in het derde land een echtgeno(o)t(e) heeft wonen met de nationaliteit van het betreffende derde land, kan daarbij een rol spelen. Uiteraard mag nooit sprake zijn van een risico op refoulement.

---

⁴ Vooral nog gaat dit via het stellen van een landvraag in Indigo. Als gewenste (Afronden voor) antwoordtermijn kan 3 weken worden aangehouden.

Beslistermijn

Zo nodig kan op grond van artikel 35, tweede lid, aanhef en onder b, van de Procedureverordening de beslistermijn worden verlengd met twee maanden vanwege complexe feitelijke of juridische kwesties.

Het verzoek wordt niet geacht ontvankelijk te zijn uitsluitend vanwege het feit dat er niet binnen de in artikel 35, eerste en tweede lid, Procedureverordening gestelde termijnen geen beslissing over de niet-ontvankelijkheid is genomen.

4 Afstemming

Dit bericht is afgestemd met A&B, TOELT en DMB.

Disclaimer

Een informatiebericht is een mededeling aan de medewerkers van de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND). De informatieberichten zijn slechts tijdelijk van aard, en daarom is de geldigheidsduur beperkt. De informatieberichten helpen medewerkers van de IND om tijdig en op uniforme wijze in te spelen op actuele ontwikkelingen. In informatieberichten kan bijvoorbeeld aangegeven worden of er nieuw beleid komt, bijvoorbeeld n.a.v. een brief aan de Tweede Kamer, of dat een belangwekkende uitspraak is gedaan die nog bestudeerd wordt. Ook kan in informatieberichten aangegeven worden hoe moet worden gehandeld in afwachting van een werkinstructie of aanpassing van de beleidsregels die in de Vreemdelingencirculaire of Handleiding Rijkswet op het Nederlanderschap zijn opgenomen. Er kunnen overigens goede redenen bestaan om in een individueel geval maatwerk te leveren en van een informatiebericht af te wijken.

Bijlage 1 Standaardvragen TOELT

TOELT stelt een factsheet op met de titel: *Land x: Informatie ter beoordeling van 'veilig derde land'*.

De standaardvragen die door TOELT worden beantwoord luiden als volgt:

- Bij welke relevante mensenrechtenverdragen voor vluchtelingen en refoulement is Land x aangesloten?
- Kent Land x op nationaal niveau een verbod op refoulement? Zo ja, in welke wetgeving, lagere regelgeving of anderszins?
- Hoe wordt in Land x in de praktijk omgegaan met het non-refoulement beginsel?
- Is er in zijn algemeenheid informatie over gedwongen terugsturen door de autoriteiten van Land x van vreemdelingen direct aan de grens dan wel over gedwongen uitzettingen door de autoriteiten van Land x van vreemdelingen die al langer in Land x verblijven waarbij mogelijk sprake kan zijn van refoulement? Zo ja, hoe is daarop gereageerd door UNHCR en/of mensenrechtenorganisaties?
- Kent Land x een nationale procedure die voorziet in de mogelijkheid om in de praktijk asiel aan te vragen bij de autoriteiten van Land x? Zo ja, is er een nationale instantie verantwoordelijk voor de statusdeterminatie?
- Indien de asielbeoordeling niet door de autoriteiten van Land x wordt verricht: is de UNHCR actief in Land x en beoordeelt de UNHCR asielaanvragen? Werkt de UNHCR daarbij samen met de autoriteiten van Land x en zo ja, hoe ziet die samenwerking er in de praktijk uit?
- Wat is de verblijfsstatus van asielzoekers en erkende vluchtelingen? Of worden zij gedoogd en, zo ja, worden zij dan geregistreerd? Krijgen zij een bewijs van registratie?
- Welke rechten heeft een vreemdeling die asiel heeft aangevraagd of die de status van vluchteling heeft, verleend door een nationale instantie van Land x dan wel door de UNHCR, met name op het gebied van huisvesting, onderwijs en gezondheidszorg? Mag die (betaalde) werkzaamheden verrichten?
- Kan in het kort worden omschreven onder welke levensomstandigheden asielzoekers en vluchtelingen in de praktijk in het algemeen in Land x verblijven?